

faaer ind, og Ret til frivilligt Offer, som kan inddrives ved Udvantning, en Begrebscombination, som de maae forsvare, der have indført den; — men det er dog i ethvert Fald en personlig Afgift af dem, der høre til Menigheden, og, indrømmes Staten Ret til at løse dette personlige Baand imod at knytte Baandet til en Udenfognspræst, da forekommer der mig virkelig ikke at være den allermindste Retsadkomst tilbage; og det at man paa en Maade skulde affinde sig i Contracter med vedkommende Præst, er Noget, som jeg, hvis jeg var Præst, vilde være den Første til at protestere imod.

Solberg: Ja, det er ganske mærkværdigt, i hvilken Grad den ærede Taler, der nu satte sig, har misforstået mig. Jeg kan aldeles ikke forstaae, hvorledes han har kunnet opfatte mine Ord paa denne Maade. Jeg har aldeles ikke talt mod Lovforslaget, men mod det, som den ærede Landsstingsmand, der sidder ved Siden af mig (Thalbiger), har sagt. Naar jeg har talt om, at hele Menigheden kunde forlade Præsten, saa siger jeg ikke, at det er en Følge af Lovforslaget, thi det giver ikke nu Anledning dertil; men det Forslag, der er gjort af min ærede Sidemand, kunde vel have en saadan Følge, som jeg tydede hen paa, at hele Menigheder kunde finde sig foranledigede til, naar det ikke kostede dem Noget, at forlade deres af Staten bekliffede Sjælesørger, ikke af religiøse Grunde, men for at tilfredsstille et Had eller et Hjendskab eller andet Saadant. Endvidere skal jeg tillade mig at bemærke — men det er forresten Noget, som jeg ikke lægger videre Vægt paa — at, naar det ærede Medlem har sagt, at Offeret ikke er bestemt, saa er han i Vildfarelse i den Henseende; thi det er virkelig bestemt s. Ex. baade for dem, der boe paa Hovedgaardene, og for Indbyggere og Huusmænd; men jeg lægger aldeles ingen Vægt derpaa. Jeg for mit Vedkommende lægger ikke størst Vægt paa Præstens Tab i Lønning; men det er det Særlyndte, der kan opstaae, at en Præst, der af Staten er bekliffet til Sjælesørger, kan komme til at staae uden Menighed, ikke, fordi han er en slet Præst, men fordi han af ganske andre Grunde ikke behæger. Det er det, jeg vilde udtale mig imod.

Thalbiger: Jeg havde ikke ventet, at min ærede Sidemand (Solberg) skulde have opfattet mit Forslag, som han kalder det, — skøndt det endnu ikke er dette, men kun en Anledning til et Forslag, — saaledes, at han kunde troe, at, om end disse personlige Offer ophørte strax for de nuværende Præster, dette da skulde kunne bevirke, at hele Menigheder kunde forlade Præsten for at blive frie for det Par Skilling. Det vilde rigtignok være Tegn til, at der var et meget sørgeligt Forhold i en saadan Menighed, og under saadanne Omstændigheder vilde vedkommende Præst vistnok maatte sørge for at komme derfra, ligesom ogsaa Staten maatte ønske under saadanne Omstændigheder at faae en saadan Præst forflyttet, der aldeles ikke kunde virke til Gavn for Menigheden.

Solberg: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Den ærede Landsstingsmand har rigtignok to Gange havt Ordet, men jeg antager ikke, at der fra Thingets Side er Noget imod, at han atter faaer det.

Solberg: Jeg vil blot til det, som min ærede Sidemand (Thalbiger) har anført, tillade mig at bemærke, at det er vistnok ganske i sin Orden, at en Mand, der ikke lever i godt Forhold med sin Menighed, flytter bort; det er ogsaa i sin Orden, at Staten forflytter ham; men det er ikke i sin Orden, at Menigheden tvinger ham dertil. Jeg maa ogsaa bemærke, at det slet ikke altid er begrundet i nogen virkelig Forseelse fra Præstens Side, at Misforholdelsen finder Sted; det er vittersigt, at han netop kan komme i et slegt Forhold til sin Menighed, fordi han vil gaae Retsfærdighedens Vej, s. Ex., fordi han vil sørge for Oplysningen. Det er beklendt, at paa flere Steder er Præsten kommen i den største Uenighed med sin Menighed, fordi han meente, at der burde opbygges en Skole, at der burde gives en bedre Lønning til Lærerne, end der hidtil var skeet.

Lundsteen: Det er saare beklageligt, naar Spørgsmaalet, saaledes som her, egentlig dreier sig om aandelige Anliggender, at da det Materielle skal i Besynderlighed komme i Betragtning. Det var vistnok, saaledes som det 1ste Medlem for 2den Kreds (Thalbiger) yt-